

REFERAT Omsorgsudvalget 2018-2021 d. 26-03-2020

Mødedato Torsdag d. 26. marts 2020 kl. 15:30

Mødested

Indholdsfortegnelse

Samarbejde om Madservice mellem Norddjurs Kommune og Randers Kommune.....	3
---	---

Punkt 25: Samarbejde om Madservice mellem Norddjurs Kommune og Randers Kommune

27.36.24-P27-1-18

Resume

Norddjurs kommune og Randers kommune indgik i november 2017 et tværkommunalt samarbejde om produktion af mad til hjemmeboende borgere i de to kommuner. Aftalen trådte i kraft den 5. februar 2018. Maden til de to kommuner produceres i Randers Kommunes køkken Madservice Kronjylland.

Det privat firma, Det Danske Madhus, som producerer mad til hjemmeboende ældre, og er godkendt frit valgs leverandør i de to kommuner, klagede til såvel Klagenævnet for Udbud som Ankestyrelsen over lovligheden af det tværkommunale samarbejde.

Både Klagenævnet for Udbud og Ankestyrelsen afgjorde således i løbet af 2018 at samarbejdet er lovligt og indenfor rammerne af såvel udbudsloven som kommunalfuldmagten.

Herpå anmodede Det Danske Madhus Økonomi- og Indenrigsministeriet - senere Social- og Indenrigsministeriet - om en udtalelse. Den 31. oktober 2019 udtaler Social- og Indenrigsministeriet, at Norddjurs kommune og Randers kommune ikke har hjemmel til samarbejdet i sin nuværende form og at der skal foreligge en lovliggørelse inden udgangen af 2020.

Forvaltningen i de to kommuner har undersøgt forskellige muligheder for at lovliggøre samarbejdet. Herunder særligt muligheden for at etablere et §60 selskab. På baggrund af en samlet afvejning foreslår forvaltningen, at samarbejdet ophæves mod udgangen af 2020, og at der sikres et tæt samarbejde omkring en god afvikling.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til omsorgsudvalget

1. at det tværgående samarbejde mellem Randers Kommune og Norddjurs Kommune om produktion af mad til hjemmeboende borgere bringes til ophør
2. at Randers Kommune samarbejder med Norddjurs Kommune om afviklingen af den fælles madproduktion, for så vidt muligt at sikre madservice til Norddjurs kommunes borgere, indtil der er fundet en anden løsning.

Beslutning

Borgmester Torben Hansen har torsdag den 26. marts 2020 truffet borgmesterbeslutning, i henhold til Kommunestyrelseslovens §31, stk. 1 om sager der ikke tåler opsættelse, om,

- At det tværkommunale samarbejde mellem Randers kommune og Norddjurs kommune om produktion af mad til hjemmeboende borgere bringes til ophør.
- At Randers kommune samarbejder med Norddjurs kommune om afviklingen af den fælles madproduktion, for så vidt muligt at sikre madservice til Norddjurs kommunes borgere, indtil der har fundet en anden løsning.

Byrådet orienteres om beslutningen på det førstkommende byrådsmøde.

Sagsfremstilling

Norddjurs kommune og Randers kommune indgik i november 2017 et tværkommunalt samarbejde om produktion af mad til hjemmeboende borgere i de to kommuner (madservice). Baggrunden for dette samarbejde var, at Norddjurs kommunes samarbejde om madservice med Syddjurs kommune ophørte, og at Randers kommunes storkøkken, Madservice Kronjylland, havde kapacitet til yderligere produktion.

Det tværkommunale samarbejde er organiseret med en fælles styregruppe med repræsentanter fra forvaltningen i de to kommuner, der koordinerer og træffer beslutning i forhold til overordnede forhold, der har betydningen for den daglige produktion. Samarbejdsaftalen sikrer, at begge kommuner kan løse deres opgaver og indeholder fleksibilitet til at tilgodese forskellige hensyn i de to kommuner. Samarbejdet fungerer problemfrit

og til borgernes tilfredshed, hvilket blandt andet kom til udtryk i den brugertilfredshedsundersøgelse, der blev gennemført i november 2018.

Samarbejdets lovlighed blev anfægtet af advokatfirmaet Horten, på vegne af Det Danske Madhus A/S, som er hovedleverandør af madservice i en del kommuner. Desuden er Det Danske Madhus godkendt som frit valgs leverandør i mange kommuner - herunder i Randers kommune og Norddjurs kommune.

Det Danske Madhus indbragte den 20. december 2017 en anmodning til Ankestyrelsen om en vurdering af lovligheden af samarbejdet. Ankestyrelsen gav med en afgørelse den 25. oktober 2018 fuldt medhold i lovligheden af det tværkommunale samarbejde. Det fremgår af afgørelsen, at det er "Ankestyrelsens opfattelse, at Randes og Norddjurs Kommuner ikke har handlet i strid med kommunalfuldmagten i forbindelse med den indgåede samarbejdsaftale".

Den 3. januar 2018 indgav Det Danske Madhus en klage til Klagenævnet for Udbud med henblik på at få aftalen mellem de to kommuner ophævet. Klagenævnet for udbud afgjorde den 22. januar 2018, at aftalen ikke skulle ophæves med øjeblikkelig virkning. Klagen indeholdt derudover en påstand om, at samarbejdet skal ophæves, fordi samarbejdet er i strid med udbudsloven. Den 22. marts 2018 afgjorde Klagenævnet for Udbud, at klagen fra Det Danske Madhus ikke blev taget til følge og at samarbejdet mellem Randers kommune og Norddjurs kommune derfor er lovligt og indenfor rammerne af udbudsloven.

Både Klagenævnet for Udbud og Ankestyrelsen afgjorde således i løbet af 2018, at det tværkommunale samarbejde er lovligt og indenfor rammerne af såvel udbudsloven som kommunalfuldmagten.

Den 28. november 2018 anmodede Det Danske Madhus Økonomi- og Indenrigsministeriet, senere Social- og Indenrigsministeriet, "om en udtalelse om de retlige rammer for en kommunes salg af madproduktion til en anden kommune, herunder om ministeriet er enig i Ankestyrelsens udtalelse".

På baggrund af henvendelsen valgte Økonomi- og Indenrigsministeriet, at tage spørgsmålet op som en principiel sag efter kommunalstyrelsesloven §53, hvor "Økonomi- og Indenrigsministeren af egen drift ... kan tage spørgsmål om lovligheden af Ankestyrelsens dispositioner eller undladelser som led i udøvelsen af tilsynet op til behandling, når ministeren finder anledning hertil, herunder skønner, at sagen er af principiel eller generel betydning eller har alvorlig karakter."

Det skal bemærkes, at Ankestyrelsen, som led i Social- og Indenrigsministeriets behandling af sagen, skriftligt har udtalt til ministeriet, at Ankestyrelsen fastholder deres vurdering af, at samarbejdet er lovligt og indenfor kommunalfuldmagtens rammer.

Den 31. oktober 2019 afgav Social- og Indenrigsministeriet udtalelse i sagen og finder, "at det efter en samlet vurdering og en afvejning af de i sagen foreliggende hensyn er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at Randers og Norddjurs Kommuner ikke har hjemmel i lovgivningen til det i sagen omhandlede samarbejde om madproduktion."

Ministeriet har som sidste instans og i en principafgørelse afgjort, "at Randers Kommune og Norddjurs Kommune enten inden for fire måneder skal opsiges samarbejdsaftalen om madproduktion med det aftalte opsigelsesvarsel på 10 måneder, således at samarbejdsaftalen er bragt til ophør senest den 31. december 2020, eller inden for samme frist, dvs. senest den 31. december 2020, skal lovliggøre samarbejdet".

Desuden bemærker ministeriet, at: "Efter en samlet afvejning af på den ene side de hensyn, der kan tale for et kommunalt samarbejde og den anden side det grundlæggende princip efter kommunalfuldmagtsregler om forbud mod erhvervsvirksomhed, at der ikke foreligger en interesse af en sådan karakter og styrke, at det omhandlede samarbejde kan anses for at være hjemlet i kommunalfuldmagtsreglerne."

I forlængelse af ministeriets afgørelse har forvaltningen i de to kommuner undersøgt mulighederne for at lovliggøre samarbejdet via alternative samarbejdsformer. Forvaltningerne i de to kommuner har vurderet, at dannelsen af et fælles §60 selskab ville være det bedst egnede alternativ. Det har også indgået i denne vurdering, at andre kommuner anvender denne organisationsform til produktion af mad til hjemmeboende borgere.

Forvaltningen i Randers kommune har vurderet, at etablering af et fælleskommunalt selskab efter §60 i Den Kommunale Styrelseslov vil have konsekvenser for det interne samarbejde mellem Madservice Kronjylland og andre aktører i Randers kommunes omsorgsområde. Der vil skulle indgås gensidige aftaler om køb og salg af ydelser mellem kommunen og selskabet samt lejeaftaler, hvoraf nogle vil være momspligtige, mens andre vil være momsfritaget. Desuden vil medarbejderne i Madservice Kronjylland skulle virksomhedsoverdrages til det

nye fælles §60 selskab. Selskabsdannelse vil efter Randers kommunes vurdering gøre samarbejdet mellem de to kommuner mere komplekst og bureaukratisk, end det har været indenfor rammerne af det eksisterende tværkommunale samarbejde.

Under de forudsætninger foreslår forvaltningen i Randers kommune at samarbejdet ophører.

Ophør af samarbejdet placerer Norddjurs kommune i en vanskelig situation, fordi der på kort tid skal sikres en anden form for levering af madservice. Forvaltningen lægger op til, at det nuværende samarbejde så vidt muligt fortsættes indtil Norddjurs kommune har etableret en anden løsning.

Økonomi

Effekten af opsigelsen af aftalen vurderes at være budgetneutral for Randers kommune, men vil betyde en tilpasning af medarbejderstaben, som vil ske ved naturlig afgang.